

Da 3.^a de Cuaserna. — Vel 8.^a in albis.

Et sunt novissima hominis illius persona prioribus. Mat 12c.

Lorigaintorea da gurtiz, N.º. pecatura viuatzen dan anima
baten estaduba, baten ere confesioaren vider lenago parcatu
jason becatu mortal genere aietara viuatzen bada. Cegaitie
Temptoe eratendiguner, guizonagandie atera izan zan dome
niae, biltatzen ditu bertatie, bera baño gaistoago dizan zar
pi lagun; ta berriño bere viotzean sarturic, eguiten da bere
jabe. Azqueenco circumstancia onec icaratu beaz gau N.º. ba
da onec esan exagium eutzan gure liredemptoreari, guizon
onen azqueenco estaduba, auzumenea baño ere gaistoago dala.
Auz. berari guertatzen jaso, lenago becatuetan jausten dan
Christianuari, ta Evangelioa guizon triste ha leguer, len
egoan baño, estadu auzo negangarriaguan gelditcen da; cegaitie
modu onetan confesatu ondoan, lenago becatuetan jausten dize
nen antean, chit guchi beaz leguer viuatzen dize Taincoagana.
Ta itanquetan badeustazube, nola izan alditquean gauza
ain izugarria, baita ere ain necioa, lenago pecatuetan jausten
dan persona bat Taincoagana beaz leguer viuitera? Entzun
eguzula atencio gurtiaz bein jaui, bein jagui; bein garbitu
ta loitu; confesatu, ta berriñe becatuban jausten zaren gurtioe.
Diot bada lenago becatuan jaustean beragaz dazgarrela gure
condenacioa senale bat, ta pecatu berri an chit guchitan bar
cateon dala. Cegaitie becatu modu onec eztaue esumonic bate
re, ta beragaz dazar degradacione andionar; Leenengo;

ortano escusarie batere onelaco peccataria, cegaitie bere peccata,
 esta, ez argaltarunoz equindaco peccata, esta ez jaquinera, ta bat
 batetan, edo ichu ichuban equindaco becatuba; Contraria; da ezquer
 gaitacena, ta gorratzena, deslealtasunie ichuriena, ta despre
 cioie garbiena. Bigarrena; becatu onei beragar dazar mise
 riarie andienae, bada paratcendan guizona soleguz becatuan,
 nun antcendan guenienan existae, ta condenatcenda. Erroze
 bi onei izango dira, gaur adietan emango deutzubedanae. Au
 da, peccatu justien antean escusarie guchierna inexcusadarena,
 ta derogarionie andienae beragar dazarrena dala, lenagoco
 confessoran peccatu facien becatuan jautea. Ce equia au, N.F.
 gure lenagoco pauro oquerrae zuzendu, ta justia santu equinda,
 auzara vicitce.

Nota dan Criatura baten lenengo obligacioa, bere Criado
 reari gracia emotea, equi deutzan mercede justia gaitie, ala da
 becatuie billaubena esquergaitatzena, ta esquergaitoaz mere
 de on exantzutea. Bada baldin dempora santu onetan con
 fessoran vider peccatuie guelditu ezguera zuben becatuie,
 jautean bazare auzarene becatuetan, vintcen bazare lengo
 peccata, ez bazarie zate esquergaitoae, espada zuben
 esquergaitatzena da pensa ditekuean balzena, ta gorratzena.
 Equiaz, combat eta andiagga dan confessoran vider
 antu dozuben merceda, ta ordubanda gorratzena mere
 de au aortu exagriten deutzuben esquergaitatzena; Ce mere
 de ta gracia andiagonie, zuben becatuben paraciso bano?
 Auzada zaitce, gracia onen vider anten dozuben lenagoco
 estadu miserabilegar. Zube citien Demoniaron semeae,
 Taincoaren etraiae, Antichristoaren miembra edo Latiae,
 etengueen paterie Terroren esperanza, purgatuae,
 cengoen ya, ta jaquina egoan ia zuben eternidade batea

Condenacioa: Pensa ditekue estadu negangarriag bat? Ta con
 ferioaren vidor egun zane Taincoaren semea, Cexuo exei
 muraen heredendae, Teruotoren miembrae; Zuben anima
 gaxiar afaindunac, egunda espiritu Santuaren atzedem leu,
 artu dozube Caridadea, munduco gaurza gurtiaa bano gureag
 balio daren Cexuo doi au; doi bat, cein erqui erquero, ditu
 zube berte doi gurtiaa. Pensa ditekue mesede andjagoric?
 Cein ermon gureguia Taincoari mesede onegaitic bean laeo
 erqueroa, gure vici gurtian berte latic erpagueuoa erq.
 Cexuo Santuaa eternidade gurtia laburra exetico fete, mese
 de onen erqueroa errotea. Ta ala ere zube N.C. orta
 artu izan oy dozube mesede andj an, nun bertatic aguentan
 dozuben erqueroa, iurteen zane, confesatu ondico,
 lengo pausotara, ta lengo becatuea. Acordazaitice onain
 die nola, ta ce demporatan egun entzuben Taincoae mesede
 andi ori; ce peligruban arguiten cinan, becataria, aurtene
 co gracia Taincoae biadu entzuben? Gaitaqueria, ta beca
 tuetan gurtiz ondaturic, zune concencia endoitunac, ta gur
 tiz gogaitice peligruban arguiten cinan demporan, alao
 moduz eie Taincoae deitu erpaleitza onduban, galduba
 cinan exremedio gabe. Ta ce dempora artu eben Taincoae,
 gracia an zuri errotea? Biau bada pecatu eguiten ari
 cinan dempora artan bertan; bai, exanguitu zan Taincoa
 zugar, bene contra ari cinan, ta gorpuz ta anima infer
 nua jauri bean cinan instante zorigaitoa artan. Entzuben
 bet gogora ecarri gura, cein andiaa cinan Taincoae paaca
 tu entzuben becatuae; ce ichuiac ta iulac etceuben exan
 penitenciaa sacramentua? Zubea lotzatcen cinien, ta
 emango ceuben aro gaurza ez manifestetiagaitic. Zuben
 urte, zuben egun, zuben instante bacoitzaa dempora
 artan becatua bano ez euben iurten, ta ala ere entzube

Taincoac contatcen becatu orae. Bere beguen aurrean, milla
 urte egun bat legez dixa, Profeta dioxez, ta zubei egindaco
 milloz becatuac bere aurrean izan dixa instante batean pa-
 catu deutzuben becatu bat becelasse: instante antan desaguestu
 cinan zuben pecatu justiae, borxatu cinan illen libiuntic,
 ta artu zan justiaquin Taincoan ontanua. Cembat eta
 guciago cinan zubei parcatutaco becatuac, ala andiappa
 izan beacoben esquez ona, ta becatu oiee esuatcero Cuidaduba;
 Ta ala ere rolegus jauntzen zaze leengo becatu oietan; Centana
 Zoa, becatari triste? Berri becatu egun gura dozu? Gurtiz
 pometogaria da zure esquezaitotatua. Bai, zue gura
 dituzu vintu moduren batean leengo becatu justiae; beca-
 tu berri onen vider ondo egintzat ematen dituzu leengo
 egunico becatu justiae. estot ean gura, N.C. berri ondo pa-
 catuac becatuen contua escatu deutzubela Taincoac; ala
 ere ain andia da berri egiten dozuben, ^{becatuba} ece pecatu onen
 vider moduren batean faltatzen deutzarube Taincoari aguin
 du centcen leialtasunean, Altare santu, ta Corua itingueru
 justien aurrean emonico verban, faltatzen dan Temptoren ice-
 nean bere ministroen esuatzen egindaco juramentu, promesa,
 ta agintze gurtietan; Ah! N.C. Zuben agintze ta negarren
 festigu izan dioxan Oliza santa onen ariac abzatu dixa Zuben
 contra Taincoaren aurrean, dio Profeta batec; Zuben juramentu,
 Zuben suspicio, Zuben maldadien gondezallu dioxan confesonario
 sagraduac aguestu dixa egunen baten mundu justien aurre-
 an. Onduban esapatu dixa leialtasunozco agintzeac, ta ceube
 emonico verbae condenaturu zaube. Baña esquezaitotatunac
 gaitera egiten dozube oraindie desprecionie andiena; Egiaz
 zubei vintcen zaze Demonioen aldea, gurtatu ta examinatu
 esquezco Temptoren servicioan dapocen probetunac, baxindu

orquero batzen gloria bertianen afrentiaz. Tancasute alde batetic
 ceruba, bertetic munduba, alde batian maldadea, bertian justicia,
 gorputzaren atzeintarumae alde batetic, bertetic graciaenae,
 alde batetic Temuto, bertetic Demencia; ta zube becatuan beriz
 fauten izanen batichian gurago dozube Demencia, Temutoaño,
 esaten dozube, becatuan fauten batichian Demencia dala Taincoa
 baño andiago, Taincoa baño minagariago, Demencia mercei
 davela, Taincoa baño obeta sorveta izatia; or' ce desprecio air
 zine Taincoentzat! onetara ezan obeta izango zuzentzat, inoiz
 ere Taincoagaz baquerie ez egitea, inoiz ere ez confesateca.
 Desprecio ihuri onec beragaz dancan gaurie gaistoena da hit
 guchitoni parcatua izatea, bada da Taincoaren contra egun ditez.
 burlanie andiena. Egiaz N.F. peccatuaz damutu ta beriz beca
 tuan fauri, etorri confesaciona animae garbitorea, ta onain die
 beriz lotu; gaur alatu, biaz fauri; an da N.C. penitencia egitea
 edo Taincoagaz burlattea? onelare desprecioa atzeratu ta agost
 cenditu Taincoaren misericordiae. Egiaz da ^{fauri} ditez gualala guizona
 lengo peccatuaz, beaz lequez confesatu, ta Taincoagana viutu ezque
 ra ere, cepatic penitencia sacramentuaz dotensu sarrastie
 quentzen guze argaltarua, dezgan ifintem ere, peccatuaz eim
 egun daigepun etadu batean. Baña confesatu, ta lengo ocaioan
 fauri; confesatu, ta lengo ocaio gaistoetan sartu; confesatu, ta
 beragaco costumbre dongai farratu; confesatu, ta lon lequez
 tratu gaistoaz ta falsiaz beteaz farratu; an da N.C. eim com
 prenditu daiguedan gauria; obeta esango dot; eim sinistu dot,
 onelareac ondo confesatecen dirala. Orain bada; ceube, ce fucia
 eguten dozube ceuben confesagiaz? Confesacionen ondoren
 esuratu dituzue ceuben juramentu, ceuben viuas, ta maldicioa?
 Confesan ta gueno esuratu dituzube orainguino eugui dituzuben
 conversacio aleguere, animae illcen dituben izgueta loi orie?

Confesatu, ta guerra ichi dituzube azaco pelignuz betexico dantzac,
 lapunetai, unuzac betexico tratu dongai? Confesicaren ondozen
 escusatu ditube zuben ordiguetae, zuben munituaciacae, ta canida
 dianen contraco conuenciacae? Confesicaren vider exauten dozube
 modestia, ta inuiceto guetap ceben ansepin, ceben ibillera,
 ta ceben equitac gurtietan? Confesatu ta guerra; ce vide anten
 dituzube leenagico peccatae escusateco? Mortificacio, basu, ta
 penitencias gauzari extozube exagutcen ene; depreciatcen dituzu
 be inuicetia, oraciac, piedad ta deuotioa gauza gurtiae; ta esta
 au penitente iran beinacem, peccataia iratea. Ezmitzateque
 atxeritua esatera zubei N.C. leenagico ean exalente Guara Santuac.
 Bay; Santuac, penitente genere onci, beti bepinatu deute Tern
 storen gortetza oinazpinatu euben Tudegu ta Heneipai lequoz.
 Alla lemp Cristaube antean, peccatu bategaitic penitencia aginiam
 equiten eubenai, penitencianen ondozen beinac becatuan fauten
 beinacem, ezjaten permititen elizan santcoae ene, ezenguen lien
 cianic anteco Sacramentu Santuac, ta penitenteen antean ene
 ezjaten leuic emoten, ceaitic simitcen euben uareng, cristauac,
 onelaco penitenteae cindla penitente gurtati batzuc, azalezco
 penitente batzac. Ah! Cristauac! gogontarun andi onegaz va
 liatcen zan eliza Anna Santa leenagico dempnetan. Pensa
 equizube orain exairoz, ce penitencia maren dozuben, ez bein
 bacanac, exada ain sanni peccatuan fauten zanen gurtiac.
 Pensa equizube exairoz, peccata ain ichuria dala presentian, nota
 leenagico Cristaube antean, Taingic offendituba bea bea, ta
 lemp peccataia onaingic diuin argalae. Pensa equizube exa
 cioz, cin exaracianen contracoae iran cian sentimentu, ta
 queja gurtiae, verba equitean confesicaren contra, dempora
 labur baton ucatu deutzubelaes absolucioa, preba equin

antexano, aimbete fauste ichuiscatit. Pena equizube
 arquenic, abluiscanen ondoren guelitu zanelo oraindic
 ben bein peccataria. Bana cedit nio? ben bein peccata
 ria? Ah! oranguisco confesetan damutauranen faltaz
 parcatu gabe guelitu diran peccataz ganesa; cembat sacri
 legio oriturube queitu? Cembat aldir confesoreac araguzco
 beguiae daucalaro, zuben barruba ondo oragutu gabe, emon
 badentzube ore abluiscia, emon dan Temstoc zuben contra
 eternidade bateco condenacioa Sentencia? Cembat aldir
 allegatu zane Altare santu oietana Tudas falsoanen armu
 bar gurzuresco lartan bat Temstori emotera? Cembat
 aldir confesatu ta comulgatu anen, santcen zane Penapco
 ocaris gaintetan, billatcen dozubela aimbete peccatu equin
 exaguin deutzuben Zorigaintes persona ha, lengo txatu
 gaintea? Benaz erango deutzube, ez queben, Taino, inoiz
 confesatu ta comulgatu bean? Eraxos andia daucarube N.C.
 ascos obeto izango zan, inoiz ore ez confesatu ta ez comulpa
 tu, eze ez confesio ta comunioen ondoren lengo peccatuetan
 modu onetan faustea. Uu onela izanik N.C. oraindic ore
 vici zane modu onetan? Labada exuquiritu zaitete zu
 ben animaguin. Aprrobecha zaitete Taincoanen misericordiae
 emoten deutzuben graziaz, bana aprrobecha zaitete berri
 galduis iztozuben moduban, ta argaltaurnac txanaticen baran
 6. **C**adue Tain divinoen oietana finmetauruna escatceon, esaten
 deutzarila: onere Tainpicoa! Lauquetan dogu, oranguisco
 vici gariala, Ynferruxa milla biden fausteco peligruxic andie
 nian, ta oranguisco fauri espagana, zune ontauran
 erquerrac. Eraguxa onegar, ta guxe oranguisco fauste
 ichui gustien equiazco damutauran bategar, zugaria viust
 cen gara, Mitanic maite ta bigunena leguer emon deigun
 mundu onetan gracia eta gueno Cexuco gloria. Amen.

[Faint, mostly illegible handwritten text in a historical script, likely Basque or Spanish from the late 15th or early 16th century.]

MAN 682

